

TÜRKİYE’DE EĞİTİM YÖNETİMİ TEMALİ ULUSLARARASI YAYINLARIN İNCELENMESİ: BİBLİYOMETRİK ANALİZ

A REVIEW OF INTERNATIONAL PUBLICATIONS ON EDUCATIONAL ADMINISTRATION IN TURKEY: BIBLIOMETRIC ANALYSIS

Tamer SARI¹

Başvuru Tarihi: 04.03.2022 Yayına Kabul Tarihi: 27.07.2022 DOI:10.21764/mauefd.1083054

(Araştırma Makalesi)

Özet: Bilimsel araştırmaların niteliği, bir alanın bilimselliğinin önemli göstergelerinden biridir. Bilimselleşme süreci henüz gelişmekte olan eğitim yönetimi alanında yapılan yayınların incelenmesi gelişim sürecinin değerlendirilmesine katkı sağlayabilir. Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de üretilen eğitim yönetimi temalı uluslararası çalışmaları bibliyometrik yöntemle, çeşitli parametreler kullanılarak analiz etmek ve eğitim yönetimi alan yazınına ve araştırmacılara katkı sağlamaktır. Bu kapsamda Web of Science veri tabanında “educationaladministration” anahtar kelimeleriyle tarama yapılarak 2021 yılı sonuna kadar olan 167 farklı kaynaktan yayınlanmış 714 ilişkili yayına ulaşılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde açık kaynak kodlu R Studio programı ve bir R program aracı olan “biblioshiny for bibliometrix” uygulaması kullanılmıştır. Araştırma sonucunda eğitim yönetimi temalı çalışmalarda en fazla liderlik kuram ve modelleri, iş doyumu, okul yönetimi ve uzaktan eğitim konularının çalışıldığı görülmüştür. Çalışmaların en çok yayınlandığı kaynaklar ile en çok atıf yapılan kaynaklar arasında bir farklılığın olduğu görülmüştür. Ayrıca Türkiye’de yapılan uluslararası yayınlara yurtdışından yapılan atıfların yıllık ortalaması yüksek olmasına rağmen yurt içi atıfların yıllık ortalamasının düşük olduğu belirlenmiştir. Lotka yasası bulgularına göre Türkiye’de eğitim yönetimi temalı alan yazının yetersiz olduğu ancak son yıllarda önemli gelişim gösterdiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Sözcükler: *Eğitim yönetimi, yazar üretkenliği, araştırma eğilimleri*

Abstract: The quality of basic scientific research is one of the important indicators of the scientificity of a field. Examining the publications in the field of educational administration, whose scientificization process is still developing, can contribute to the evaluation of the development process. The aim of this study was to analyze the educational administration themed international documents produced in Turkey using the bibliometric method, using various parameters, and to contribute to the education administration literature and researchers. In this context, 714 related publications published in 167 different sources until the end of 2021 were reached by scanning the Web of Science database with the keywords "educational administration". In the analysis of the data obtained, the open source R Studio program and the "biblioshiny for bibliometrix" application, which is an R program tool, were used. As a result of the research, it was seen that the subjects of leadership theories and models, job satisfaction, school management and distance education were examined the most in educational administration themed documents. It has been concluded that there was a difference between the sources in which the studies were published the most and the sources most cited. In addition, although the annual average of citations from abroad to international publications produced in Turkey was high, the annual average of local citations was low. According to the findings of Lotkan's law, it has been concluded that the literature on educational administration in Turkey was insufficient, but has shown significant improvement in recent years.

Keywords: *Educational administration, author productivity, research trends*

¹ Öğr. Gör. Dr. Temel Yabancı Diller Bölümü, Pamukkale Üniversitesi, Denizli,
<https://orcid.org/0000-0003-3752-9277> tamersari@gmail.com

Giriş

Yönetim kavramının birden fazla bireyin ortak amaç doğrultusunda eylemde bulunması anlamıyla kullanılmasının tarihi eskiye dayanmakla birlikte yönetimle ilgili bilimsel bilginin oluşumu bu tarihi birikimle doğru orantılı olarak gelişmemiştir. Genel bir kavram olarak kullanılan yönetim farklı alt tamlamalarla kullanılmıştır. Örneğin ülke yönetimi, ekonomi yönetimi, sağlık yönetimi gibi örgütsel yönetim kapsamında farklı bilimsel alanlara aktarılmıştır. Ancak kavramsal olarak farklı disiplinlere taşınan yönetim kavramı bu farklı gereksinimleri ve iç dinamikleri olan alanlarda benzer yönetim kuramlarından uyarlanmıştır. Eğitim yönetimi de bu durumdan hem ulusal hem de uluslararası alanda nasibini almıştır. Eğitim yönetiminin bir bilim dalı haline gelmesinden bu yana eğitim yönetimi ile ilgili fikir ayrılıkları ve çatışmalar yaşanmıştır (Oplatka, 2014). Eğitim yönetiminin felsefi temelleri, amaçları, sınırları ve kullanılan yöntemler üzerine farklı düşünceler geliştirilmiştir. Farklı bilim alanlarında geliştirilen kuramların eğitim yönetimine doğrudan aktarılması eğitim yönetiminin bilimsel gelişimi için sorun oluşturmuştur (Balcı, 2008). Örneğin, eğitim yönetiminde güvenilir okul liderliğini tanımlamak için Stone-Johnson (2014) güvenilir iş liderliği kuramını bir çerçeve olarak kullanmıştır (Berkovich, 2020). Süreç içinde bu durum eğitim bilimi araştırmacılarının eğitim yönetimi alanının bilimsel gelişimine katkı sağlayacak araştırmalar ve eleştiriler yapmalarına neden olmuştur. Akademisyenler, eğitim yönetimini öncelikle bilim (Hoy, 1996), zanaat (Blumberg, 1984), siyasi sistemler (Bacharach & Mundell, 1993), ahlak felsefesi (Heslep, 1987), sembolik etkileşimli başarımlar (Greenfield, 1984) problem çözme (Robinson, 1996) ve ideolojik kontrol (Anderson, 1991) olarak sınıflandırmaya çalışmışlardır (akt. Anderson, & Grinberg, 1998). Bu gerekçelerle eğitim yönetimi alanının kapsamı ve araştırma odakları sürekli olarak değişmiş ve bazı konular kapsam dışı bırakılırken yerine yeni konular araştırılmaya başlanmıştır (Ribbins, 2006). Zamanla değişen ve yeni eklenen eğilimlerin eğitim yönetimi kapsamında farklı yönleriyle ele alınıp değerlendirilmesi alanın bilimselleşme sürecine katkı sağlayacaktır. Bu çalışmanın kapsamı Türkiye’de üretilen eğitim bilimleri temalı yayınların üretkenlik ve araştırma eğilimleri bakımından incelenmesi olarak belirlenmiştir.

Eğitim yönetiminin bireysel başarı ve örnek insan deneyimlerinin kullanıldığı geleneksel döneminin ardından bilimsel yönetim süreci başlamıştır (Balcı, 2008). Eğitim yöneticiliğinin bir meslek olarak 19. yüzyıl sonlarında ortaya çıkmasıyla birlikte eğitim yönetimi ABD’de bilimsel çalışmalara konu edilmiş ve buradan diğer ülkelere yayılmıştır (Oplatka, 2008). Bir bilim olarak tanımı aranan eğitim yönetimi alanında Herbert A. Simon’un katkılarıyla 1950’li yıllarda kuramlar kullanılmaya başlanmış ve bu dönem daha sonraları “Kuram Hareketi” olarak

anılmıştır (Culbertson, 1981 akt. Evers & Lakomski 2020). Kuram hareketinin başlamasının ardından eğitim yönetimi bilimin doğası gereği bilimsel bir eğitim yönetimi kuramı arayışı içine girmiş ve pozitivistten etkilenmiştir (Balcı, 2008; Yılmaz, 2018; Evers & Lakomski 2020). Bu dönemde ABD’de kurulan Eğitim Yönetimi Profesörleri Ulusal Konseyi (NCPEA) ve Eğitim Yönetimi Üniversite Konseyi (UCEA) kuramsal çalışmaların artmasında etkili olmuştur denilebilir. Modern yönetim yaklaşımlarının başlama dönemi olarak sayılabilecek olan ABD’deki bu çalışmalar çağdaş eğitim yöneticilerinin yetiştirilmesinde yeni paradigmlar oluşmasını sağlamıştır (Şimşek, 2004).

Türkiye’deki eğitim yönetiminin bilimsel gelişimi incelenirken özellikle ABD’deki gelişmelerden etkilenildiği görülmektedir. Bunun nedenlerinden birisi lisansüstü öğretim amacıyla ABD’ne gönderilen araştırmacıların ABD’deki kuram ve uygulamaları Türkiye’ye taşıması olarak gösterilmiştir (Yılmaz, 2018). Türkiye 1929 yılında başlayan uygulamayla 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun kapsamında yurt dışına mecburi hizmet karşılığında öğrenci göndermeye başlamıştır. İlk dönemlerde yılda sadece 120 öğrenciye burs verilmiş ve 1929-2005 yılları arasında toplam 9689 öğrenci bu burslardan yararlanmış. Ancak 2006 yılında program ivme kazanmış 2006-2015 yılları arasında toplam 7673 araştırmacı yurt dışında lisansüstü öğrenim görmeye hak kazanmıştır (MEB, 2016). Bu uygulama Türkiye’de eğitim yönetimi alanının bilimselleşme sürecinin incelenmesi bakımından önemlidir, örneğin eğitim yönetimi alanının bilimselleşme sürecine önemli katkılar sağlayan isimlerinden Prof. Dr. Ziya Bursalıoğlu yurt dışında doktorasını yapan ilk öğrenciler arasındadır (Yılmaz, 2018). Türkiye’de eğitim yönetiminin gelişmesine bir diğer katkı ise Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi (1965) ve Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bölümünün (1967) açılmasıdır (Balcı, 2006). Yurt dışında yükseköğrenimini tamamlayan akademisyenlerin önemli bir çoğunluğu Ankara Üniversitesi kadrolarını oluşturmaktadır (Yılmaz, 2018). Yurt dışında yabancı dil ve yöntem bakımından becerilerini artıran bu araştırmacılar Türkiye’de eğitim yönetimi alanına önemli katkılar sunmuşlardır. Yetiştirdikleri öğrenciler ve akademisyenler de bu akımın etkisini sürdürmüşlerdir.

Bir alanda bilimleşmeden bahsedebilmek için gereken en önemli göstergelerden biri o alandaki üretilen temel bilimsel araştırmaların niteliğidir. Türkiye’de eğitim yönetiminden bahsederken Balcı (2008) temel bilimsel araştırmalar göz önüne alındığında alanda sorunlar olduğunun altını çizmiştir. Bu sorunların belirlenmesi ve çözüm önerilerinin geliştirilebilmesi için alandaki araştırmaların eğitim yönetiminin bilimselleşme sürecinin gelişmesi bakımından özgün, alana katkı sağlayıcı ve etkili çalışmalar olması beklenir. Bu yönde daha önce eğitim alanında

yapılmış çalışmalar incelendiğinde özellikle yurtdışında yapılan çalışmaların alanda bir dergide yayınlanmış araştırmaları incelediği (McGinity, Heffernan, & Courtney, 2022) görülmüştür. Yurt dışında eğitim yönetimi temalı yapılan ve bibliometrik analiz kullanan çalışmanın (Hallinger, & Kovačević, 2019) Scopus verilerini kullandığı WoS verilerinin incelenmediği anlaşılmıştır. Ayrıca eğitim alanında, eğitim kademelerine yönelik örneğin lisansüstü (Kuzhabekova, 2022) araştırmalarda literatürde yer almaktadır. Yurt içinde yapılan çalışmalarda ise eğitim yönetimi ile ilgili liderlik (Esen Bellibas & Gumus 2020; Bozkuş, 2021), doktora tezleri (Karaca, & Karaca, 2021), örgütsel davranış makaleleri (Yılmaz, 2019) incelenmiştir. Bu çalışma ise eğitim yönetimi alanında yapılan çalışmalardan ziyade eğitim yönetimi temalı çalışmaları kapsamaktadır. Bu kapsamda Türkiye’de üretilen eğitim yönetimi temalı uluslararası çalışmaların üretkenlik ve eğilimlerini belirlemeye yönelik araştırma soruları aşağıda verilmiştir.

1- Eğitim yönetimi temalı uluslararası yayınların üretkenlik durumu (Yazar, Dergi ve Kurum) nasıldır?

2- Eğitim yönetimi temalı uluslararası yayınların araştırma eğilimleri nelerdir?

Yöntem

Akademik üretkenlik ve yayın olanaklarının artması sonucunda oluşan bilgi birikimi alan yazın araştırmalarında eski yöntemlerin kullanılmasını zorlaştırmıştır. Teknolojinin sağladığı olanaklardan yararlanmak isteyen araştırmacılar büyük veri kütlelerinin analizlerinde yeni yöntemler kullanmaya yönelmişlerdir. Bu yöntemlerden birisi 1950’lerde başlayan (Snyder, 2019) ve günümüzde yaygınlaşan bibliometrik analizdir. Bibliometri terimi Pritchard (1969) tarafından matematiksel ve istatistiksel yöntemlerin kitaplar ve diğer yayınlara uygulanması olarak tanımlanmıştır (Patra, Bhattacharya, & Verma, 2006). Bibliyometrik analiz, büyük hacimli bilimsel veriyi keşfetmek ve yorumlamak için kullanılan yaygın ve kapsamlı bir tekniktir (Donthu, v.d. 2021). Ayrıca bibliometrik analiz büyük hacimli veriler sayesinde yazar, dergi, kurum ve temalar gibi bağlantılarıyla tüm yayın şablonlarının matematiksel ve istatistiksel hesaplamalarla nicel bir değerlendirmesini sağlar. (Bornmann, 2014; Yılmaz 2021).

Bibliyometrinin yaygınlaşması, işletme, yönetim, ekonomi, finans ve sosyal bilimler alanlarındaki çalışmalarda makale başlığında, özetinde ve anahtar kelimelerde araştırma kolaylığı (Donthu, v.d. 2021) sağlamasıyla olmuştur. Bibliyometrik analizler için kullanılan biblioshiny, bibliyometrik analiz yöntemleri temel alınarak, R dili "shiny" yazılım paketi kullanılarak

geliştirilmiştir (Aria & Cuccurullo, 2017). Bibliometrik analizlerde, araştırma performans değerlendirmesi için alıntı analizi ve bilim haritalaması şeklinde iki ana yöntem kullanılır (Van Raan, 2014). Bu yöntemlerden her ikisi de aynı ağ ilkesinden türetilir. Bu çalışmada her iki yöntem birlikte kullanılmıştır.

Veri Setinin Oluşturulması

Eğitim yönetimi alanının Türkiye merkezli ilerlemesini analiz etmeye yönelik veriler, en kritik uluslararası dergileri kapsayan ve ücretsiz olarak erişilebilen Web of Science (WoS) Core Collection veri tabanından alınmıştır. Arama ölçütü, arama anahtar kelimesi olarak “educational administration” temasıyla İngilizce yazılmış belgeleri alacak şekilde ayarlandı. Araştırma sorgusu 23.01.2022 tarihinde Pamukkale Üniversitesi, Türkiye adresinde yapılmıştır. Arama Sorgusu: (ALL=(educational administration)) AND (CU==(“TURKEY”) AND TASC==(“EDUCATION EDUCATIONAL RESEARCH”)) şeklinde oluşturulmuştur. Sorgu işleminin sonunda veri tabanından toplam 714 belgeyi kapsayan veri seti elde edilmiştir. Veriler, eksiksiz kayıtlar (yazar(lar); belge türü) ile birlikte WoS'tan plain text formatında indirilmiştir. Bu format belge başlığı, yıl, kaynak, cilt, sayı, sayfalar, alıntı sayısı vb.) ve yazılım gereksinimini destekleyen referansları içermektedir. Taramadan sonra 500'den fazla veri kaydı olduğu için, bunlar iki bölüm olarak dışa aktarılmış ve daha sonra tekrar birleştirilmiş ve analiz için R Studio aracılığıyla Biblioshiny'ye aktarılmıştır. Elde edilen 714 dokümandan oluşan koleksiyona ilişkin temel bilgiler Tablo 1 de verilmiştir.

Tablo 1
Koleksiyonla İlgili Ana Bilgiler

Açıklama	Sonuç	Açıklama	Sonuç
Veri dağılımı		İçerik	
Zaman aralığı	1995:2021	Dolaylı anahtar kelimeler (KeywordsPlus)	726
Kaynaklar (Dergiler Kitaplar vb.)	167	Yazar anahtar kelimeleri	1929
Dokümanlar	714	Yazar	
Referanslar	24834	Yazarlar	1194
Doküman Türü		Yazar Görünümleri	1620
Makale	362	Tek yazarlı doküman yazarları	177
Kitap bölümü	40	Çok yazarlı doküman yazarları	1017
Erken görünüm	14	Yazar iş birlikleri	
Makale; bildiri	7	Tek yazarlı dokümanlar	206
Kitap incelemesi	7	Yazar Başına Doküman Sayısı	0.598
Editoryal; makale	3	Doküman Başına Yazar Sayısı	1,67
Editoryal; kitap bölümü	3	Doküman başına ortak yazar oranı	2,27
Bildiri	271	İş birliği Dizini	2
Yeniden inceleme (review)	6	Yayınlar arası ortalama yıl	8,060
Yeniden inceleme; erken görünüm	1	Yayın başına ortalama alıntı	4.664
		Yayın başına yıllık ortalama alıntı	0.5511

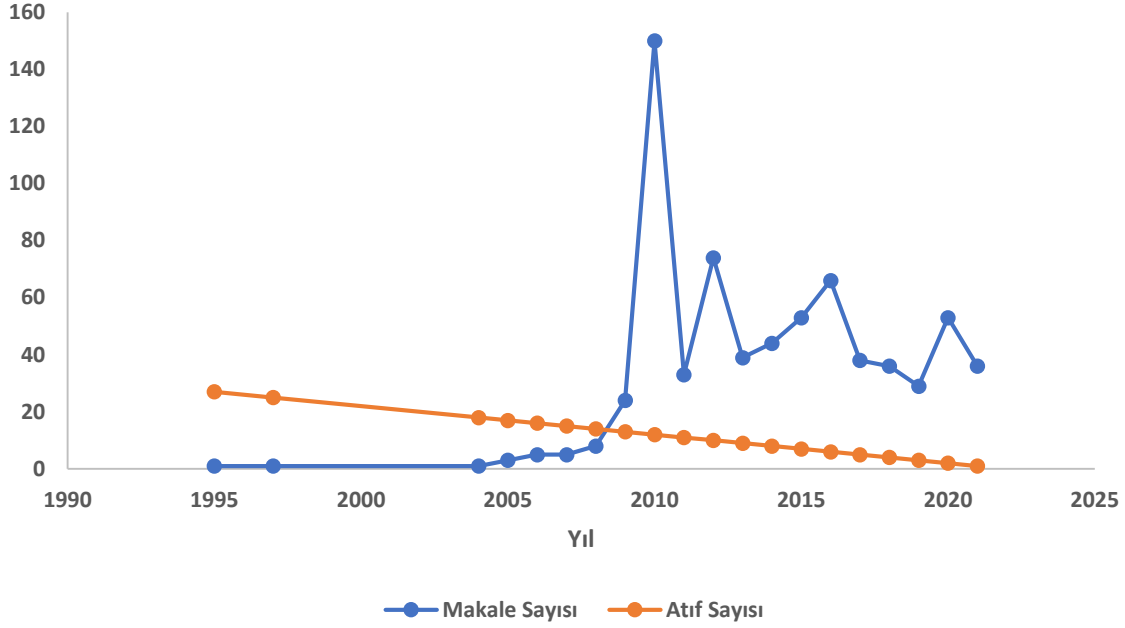
Tablo 1 eğitim yönetimi anahtar kelimesiyle elde edilen 714 araştırma belgesine ait genel bilgileri göstermektedir. Zaman aralığı 1995'ten 2022 Ocak ayı sonuna kadar olan dönemi kapsamaktadır. Bu araştırmalar, yayın başına 4,66 ortalama atıf oranı, 1194 yazar ve 2,00 iş birliği indeksi ile 167 kaynakta yayınlanmıştır. Doküman türleri açısından, en fazla yayının makalelere ait olduğu (f=362), fikir verici ve bakış açısı oluşturması beklenen editoryal makale ve kitap bölümlerinin ise sayıca az olduğu görülmektedir. İncelenen 714 çalışmada çoğunlukla çok yazarlı (1017 yazar) yayınların olması eğitim yönetimi araştırmalarına yönelik ortak ilgi olduğunu ve buna katkıda bulunmak için birçok bilim insanının iş birliği yaptığını göstermektedir.

Bulgular ve Tartışma

Bu bölümde ilk olarak eğitim yönetimi araştırmalarının yayın çıktıları, kaynaklar ve alıntılar açısından gelişimi ve eğilimleri ardından üretken bilim insanları, kurumları ve sosyal ağları son olarak eğitim yönetimi alanının tematik odağı sunulmaktadır.

Yıllık Bilimsel Üretim

Yıllık alan yazın üretimi kapsamında eğitim yönetimi anahtar kelimesi ile WoS'ta yer alan ilgili yayınlar ve atıflar yıllık ortalama olarak Şekil 1'de verilmiştir.

Şekil 1. Yayın ve atıf sayıları

Şekil 1 incelendiğinde 1995 ve 2004 yılları arasında her yıl sadece 1 yayın yapıldığı anlaşılmaktadır. Yıllık makale üretim sayısı 2005 (3) yılından itibaren artmaya başlamış 2009 yılında (f=24) bir sıçrama yaşanmıştır. Alanın en verimli geçen yılı ise açık ara 2010 (f=150) olmuştur. Sonraki yıllarda 2012 (f=74) ve 2016 (f=66) sayılarda artış olsa da alanda üretkenliğin giderek azaldığı söylenebilir.

Alan yazın üretiminin yıllık değişimi, araştırma konularının çeşitliliğini, araştırma sıcaklığı ve derinliğini ve gelecekteki gelişme eğilimlerini bir dereceye kadar yansıtabilir. 2010 yılında yaşanan akademik verimliliğin nedenlerinden biri olarak yurt dışı lisansüstü eğitim bursu (MEB, 2016) ile yurt dışında eğitim alan akademisyenlerin Türkiye'ye dönüşleri ve akademik araştırma yöntemleri ve yabancı dil yeterliliklerindeki gelişim gösterilebilir. Sonraki yıllarda özellikle eğitim yönetimi temalı araştırmalardaki eğilimler için bu durum açıklayıcı olabilir.

Yıllık ortalama makale atıfları incelendiğinde genel olarak, en yüksek atıf sayısı 1995'te (f=27) ve en düşük 2021'de (f=1) olmak üzere yıldan yıla azalma eğilimi göstermektedir. Yıllık ortalama atıf sayısı açısından, en çok atıf alan makalelerin daha uzun bir geçmişe sahip oldukları söylenebilir. Buna karşılık, en yeni makaleler daha düşük ortalama alıntılara sahip olma eğilimindedir. Ancak bu mutlak değildir, Şekil 1 Türkiye'de yapılan çalışmalara yapılan yerel atıfları göstermektedir, WoS'ta yayınlanan bu makalelerden yayın yılı çok yakın olan bazı makaleler küresel atıf bakımından daha yüksek olabilir. Bu durum aşağıda incelenmiştir.

En Çok Atıf Yapılan Yayınlar

Bibliometrik analizlerde atıflar yerel ve küresel olarak iki farklı şekilde analiz edilebilir (Aria & Cuccurullo, 2017). Eğitim yönetimi anahtar kelimesi için Türkiye’de yapılan araştırmaların en yüksek küresel atıf alan on yayın Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2

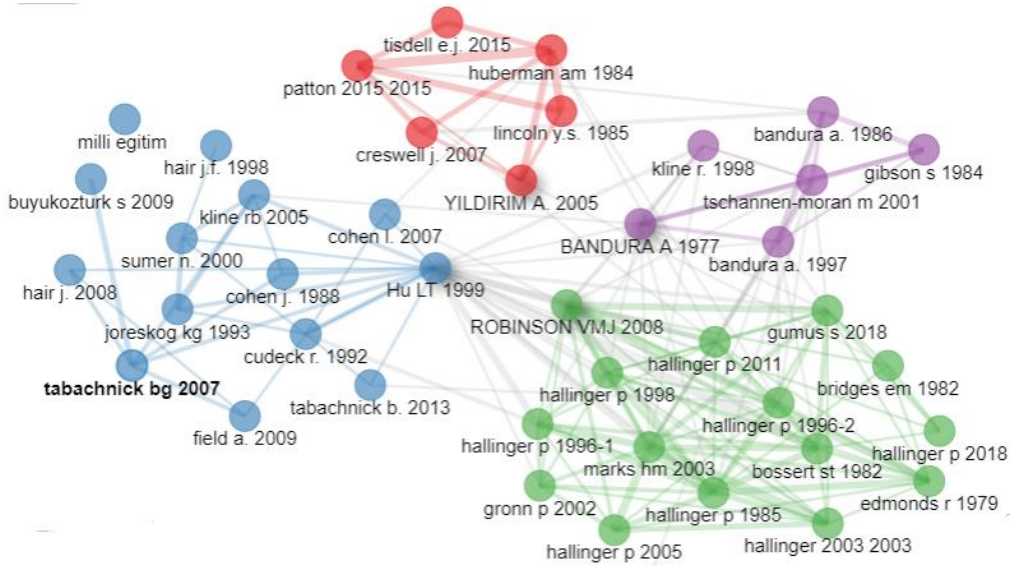
En çok küresel atıf yapılan yayınlar

Yazar(lar)	Yayın Yılı	DOI	Toplam Atıf	Yıllık Ortalama Atıf	Norm. Toplam Atıf
Gumus S, Bellibaş M., S, Esen M, Gumus E.	2018	10.1177/1741143216659296	92	18,400	12,358
Odacı H.	2011	10.1016/j.compedu.2011.01.005	65	5,417	8,034
Cerit Y.	2009	10.1177/1741143209339650	64	4,571	6,095
Yılmaz, K. Taşdan, M.	2009	10.1108/09578230910928106	57	4,071	5,429
Tuncer G.	2008	10.1080/10382040802168297	49	3,267	3,063
Alp, E., Ertepinar, H., Tekkaya, C. Yılmaz, A	2006	10.2167/irgee193.0	49	2,882	1,750
Altun S. A.	2006	NA	48	2,824	1,714
Saban A.	2004	10.1016/j.ijedudev.2004.03.003	48	2,526	1,000
Zengin Y.	2012	10.1016/j.sbspro.2011.12.038	40	3,636	7,936
Saka Y.	2013	10.1007/s11165-012-9310-5	40	4,000	8,715

Tablo 2 son 14 yılda bu alanda küresel olarak en çok alıntı yapılan on yayını sunmaktadır. Daha çok atıf alan yayınların birçoğunun beş yıldan uzun süredir yayınlandığı ve yayın yılının atıf sayısını etkilediği düşünülebilir. Ancak listenin ilk sırasında yer alan çalışma liderlik modellerinin (Gumus, vd. 2018) değerlendirildiği yıllık ortalama (18.4) atıf yapılan sistematik inceleme çalışmasıdır. Bu durum yayın yılı ve atıf ilişkisinin aslında konunun güncelliği ve alana yeni bakış açısı kazdırmakla daha ilgili olduğunu işaret etmektedir.

Makalelerin Ortak Atıf Analizi

Ortak atıf, alıntı ilişkilerinden yararlanan yayınlar için anlamsal bir benzerlik ölçüsüdür (Small, 1973). Ortak atıf iki farklı yayın tarafından atıf yapılan üçüncü yayını tanımlar ve atıf yapan iki yayın için ortak atıf ilişkisinden bahsedilebilir. Eğitim yönetimi anahtar kelimesi için elde edilen yayınların ortak alıntı ilişkisi Şekil 2’de verilmiştir.

Şekil 2 Yayınların ortak atıf ağları

Ortak atıf analizinin temel varsayımı, iki projeye birlikte ne kadar çok atıfta bulunulursa, içeriklerinin o kadar ilişkili olduğudur. Şekil 2, analiz alanını “yayın” olarak belirleyip, düğüm sayısı 50 ve Louvain kümeleme algoritması ile dört farklı renkle belirtilen dört yazar kümesini ortaya koymaktadır. Arasındalık (betweenness), genellikle ilgilenilen düğümlerden geçen düğüm çiftleri arasındaki en kısa yolun kesri olarak tanımlanan bir ağdaki düğümlerin merkezilik ölçüsüdür (Chen, vd. 2012). Yayınların ortak atıf ağlarının daha iyi anlaşılması amacıyla elde edilen kümelere ilişkin arasındalık değerleri Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3

Yayınların ortak atıf ağlarının arasındalık değerleri

Sıra	Düğüm (Node)	Küme (Cluster)	Arasındalık (Betweenness)
1	hu lt 1999	2	165,422
2	robinson vmj 2008	3	69,103
3	huberman am 1984	1	67,340
4	hallinger p 1996-2	3	48,659
5	bandura a. 1986	4	46,261
6	bandura a 1977	4	45,167
7	hallinger p 1996-1	3	44,919
8	patton 2015 2015	1	27,237
9	bandura a. 1997	4	26,519
10	marks hm 2003	3	20,449

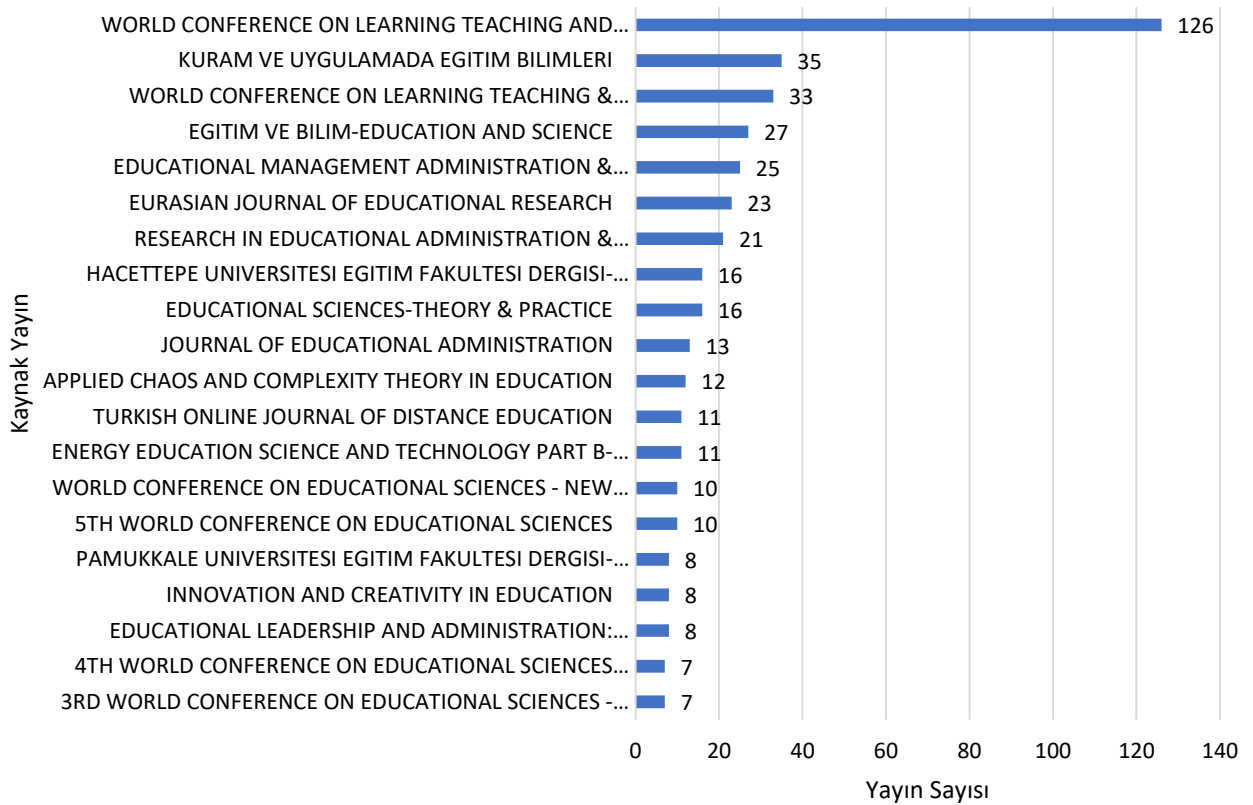
Tablo 3’de verilen küme ve arasındalık değerleri Şekil 2’deki görselin daha iyi anlaşılmasına yardımcı olabilir. Mavi kümede yer alan, Hu, L., T. (1999) en yüksek arasındalık merkezilik ölçüsüne (165,422) sahip en etkili yayındır. Yeşil kümede yer alan Robinson V.M.J. (2008),

kırmızı kümede yer alan Huberman A.M. (1984) ve mor kümede yer alan Bandura A. (1986) alana en çok katkı yapan araştırmacılar olarak değerlendirilebilir.

Türkiye’de eğitim yönetimi anahtar kelimesi ile ilgili yayınların ortak atıf ağlarının merkezinde olan kaynaklar incelendiğinde Hu, L. T. ve Bentler, P. M. (1999) yapısal eşitlik modellemesi, Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (1984) nitel veri analizi içerikli yöntem kaynakları olduğu anlaşılmaktadır. Diğer taraftan Robinson, V. M. J. vd. (2008) liderlik ve Bandura, A. (1986) sosyal bilişsel teori içerikli kaynaklar olduğu anlaşılmaktadır. Bu durum yöntem bilgisi ve teori üretme konusunda araştırmacıların dış kaynaklara ihtiyaç duyduğu ve henüz yeterince yerli kaynak sağlanamadığı şeklinde yorumlanabilir.

Kaynak Dergilerin İncelenmesi

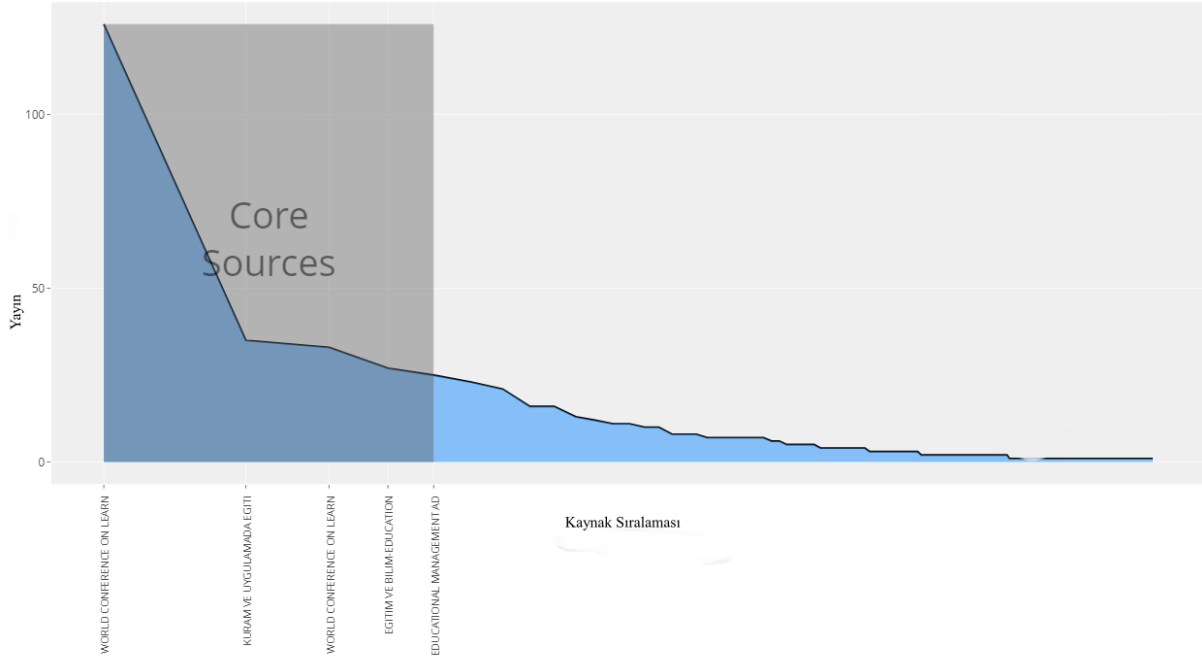
Eğitim yönetimi ile ilgili çalışmaların yayınlandığı dergiler incelenmiş ve elde edilen sonuçlara göre ilk yirmi dergi ismi Şekil 3’te verilmiştir.

Şekil 3 Eğitim yönetimi çalışmalarına en ilgili kaynaklar

Şekil 3 incelendiğinde, eğitim yönetimi araştırmalarının kritik temalarını gösteren en ilgili yirmi kaynak, örneklenen çalışmadaki yayınların %59,52'ini temsil eden 425 yayını kapsadığı anlaşılmaktadır. Açık ara en çok yayının yapıldığı kaynağın World Conference on Learning,

Teaching and Educational Leadership (f=126, %17,94) isimli konferans yayınları olduğu görülmektedir. En ilgili yirmi kaynak arasında toplam beş konferansın bulunması ayrıca dikkat çekicidir. İlgili kaynaklar Bradford yasası aracılığı ile incelenmiş ve elde edilen sonuçlar Şekil 4'e verilmiştir.

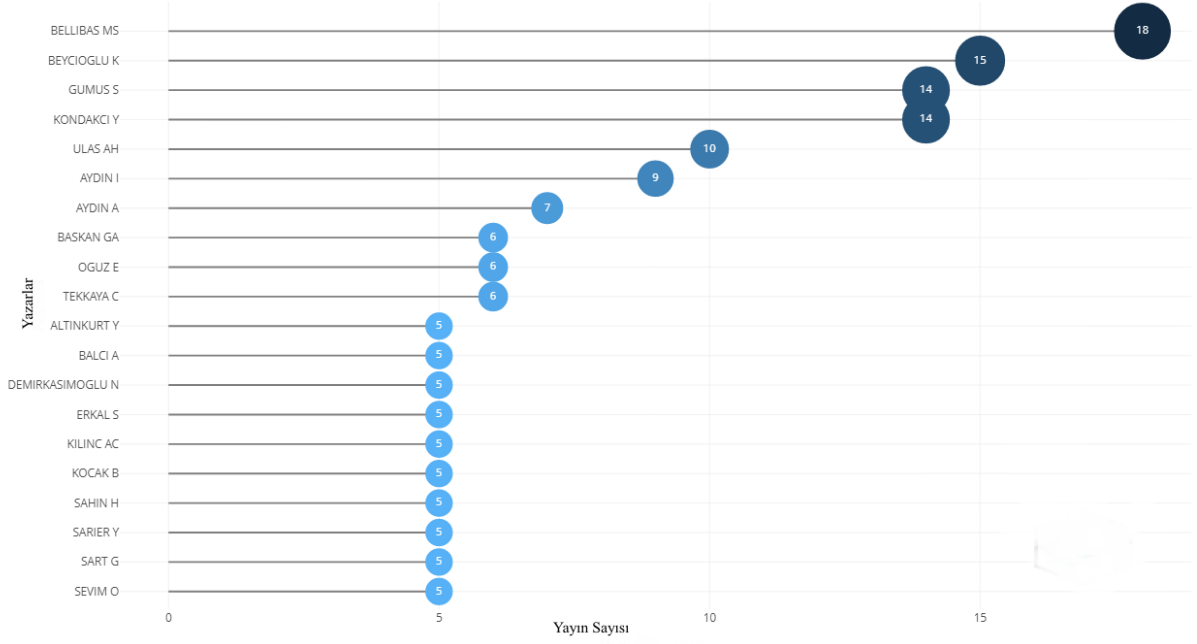

Şekil 4 Bradford yasası sonuçlarına göre merkez yayınlar

Bradford yasası bir alandaki yayınların etkililik ve yeterliklerinin değerlendirilmesi ilkesine göre hesaplanır. Buna göre, *World Conference on Learning, Teaching and Administration Papers* (f=126), *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri* (f=35), *World Conference on Learning, Teaching & Administration* (2011) (f=33), *Eğitim ve Bilim-Education and Science* (f=27), *Educational Management Administration & Leadership* (f=25) merkezde yer alan kaynaklardır. Eğitim yönetimi alanını takip etmek isteyen araştırmacılar için yeterli kaynağı sağlayabilir şeklinde yorumlanır.

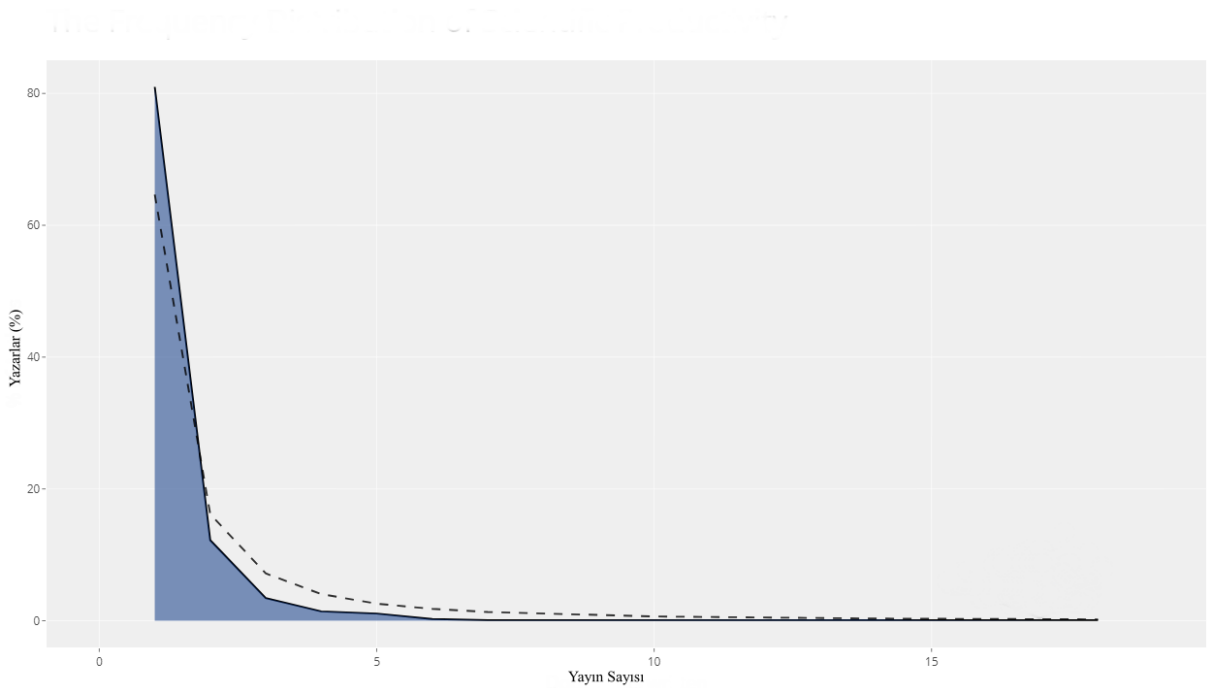
Yazarlar ve Kurumlar

Üretken Yazarlar. Eğitim yönetimi temalı yayınlar bakımından WoS verilerine göre alanda en üretken yazarlar incelenmiş ve ulaşılan bulgular Şekil 5'te verilmiştir.

Şekil 5 Eğitim yönetimi alanındaki en üretken yazarlar

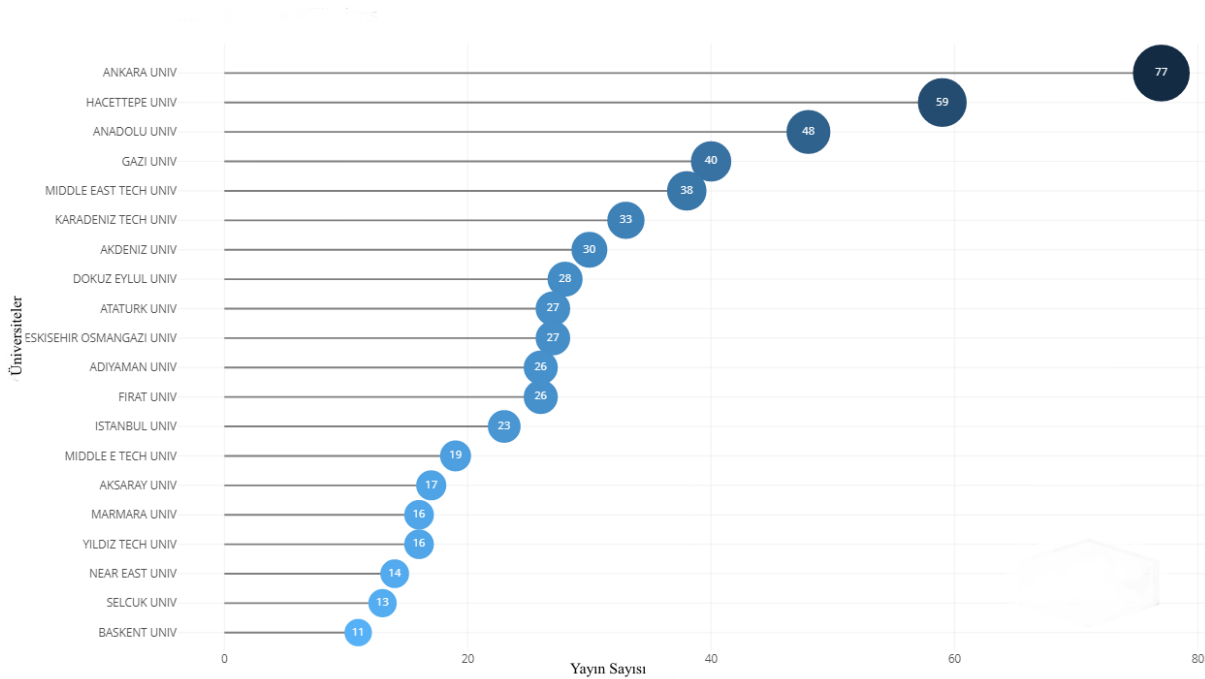
Şekil 5'e göre, Bellibaş, M. Ş (f=18, Yayın ayrışımı: 6,00), Beycioğlu, K. (f=15, Yayın ayrışımı: 7,12), Gumus, S. (f=14, Yayın ayrışımı: 5,58), Kondakçı, Y. (f=14, Yayın ayrışımı: ,95) ve Ulaş, A., H. (f=10, Yayın ayrışımı: 3,25) alanın Türkiye'deki en üretken araştırmaları olmuştur denilebilir. Yazar üretkenlikleri alanda yayın yapan yazarların alana olan ilgilerini belirlemek amacıyla Lotka yasasına göre ayrıca incelenmiştir. Lotka yasası, belirli bir araştırma alanındaki yazarların belirli bir dönemde dağılımını ifade eder (Lotka, 1926). Elde edilen sonuçlar şekil 6'da verilmiştir.

Şekil 6 Lotka yasasına göre eğitim yönetimi alanındaki yazarların dağılımı

Şekil 6 incelendiğinde eğitim yönetimi temalı araştırmalarda yazarların %81'i (f=967) sadece tek yayın yaptıkları anlaşılmaktadır. Alana 2 yayına katkı veren yazarların oranı %12,2 (f=146) ve üç yayın üreten yazarların oranı %03 (f=41) olarak belirlenmiştir. Lotka yasası, bir araştırma alanına yönelik tek yayına katkı yapan araştırmacıların tüm yayınlara oranının yaklaşık %60, iki yayına katkı yapan araştırmacıların tek yayına katkı yapanlara oranının 4'te 1'ine, üç yayına katkı yapan yazarların oranının 9'da 1'ine eşit olması durumunda alanda yeterlik sağlandığından söz edilebileceğini belirtmektedir (Lotka, 1926). Bu bilgiler doğrultusunda eğitim yönetimi temalı yayın yapan yazarların alana ilgililerinin sınırlı olduğu ve eğitim yönetimi temasını temsil bakımında yeterli üretkenliğe ulaşılmadığı ifade edilebilir.

En İlgili Kurumlar. Eğitim yönetimi temalı yayınlar bakımından WoS verilerine göre alana en ilgili kurumlar incelenmiş ve ulaşılan bulgular Şekil 7'de sunulmuştur.

Şekil 7 Eğitim yönetimi temalı yayınlara en ilgili kurumlar

Şekil 7 incelendiğinde alana en ilgili kurumun Ankara Üniversitesi (f=77) olduğu anlaşılmaktadır. Hacettepe Üniversitesi (f=59), Anadolu Üniversitesi (48), Gazi Üniversitesi (40) ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi (38) Türkiye'de eğitim yönetimi temalı yayınlara en ilgili kurumlar bakımında ilk beş sırada yer almışlardır.

En ilgili kurumların değerlendirilmesi yapıldığında ilginin kaynağı olarak üniversitelerin geçmişi ve sosyal bilimlere olan ilgisi dikkat çekicidir. Ayrıca Orta Doğu Teknik

Üniversitesinin teknik bir üniversite olmasının yanı sıra eğitim yönetimi alanında öncü üniversiteler arasında olması akademik kadrosunun çeşitliliğine işaret ediyor denilebilir.

Anahtar Kelimeler ve Araştırma Eğilimleri

Kelime Bulutu. Bir makalenin anahtar kelimeleri, makalenin temel içeriğine oldukça yakındır ve içerik hakkında bilgi verir. Kelime bulutu analizi, literatür koleksiyonundaki anahtar kelimelerin kelime sıklığını sayar, yüksek frekanslı anahtar kelimeleri çıkarır ve okuyucuların açıkça görebileceği anahtar kelimeler için kelime bulutunu oluşturur (Lee, 2020). Şekil 8 eğitim yönetimi teması için kelimelerin veya kelime öbeklerinin boyutunu ve farklı renklerle ortaya çıkma sıklıklarını temsil eder.

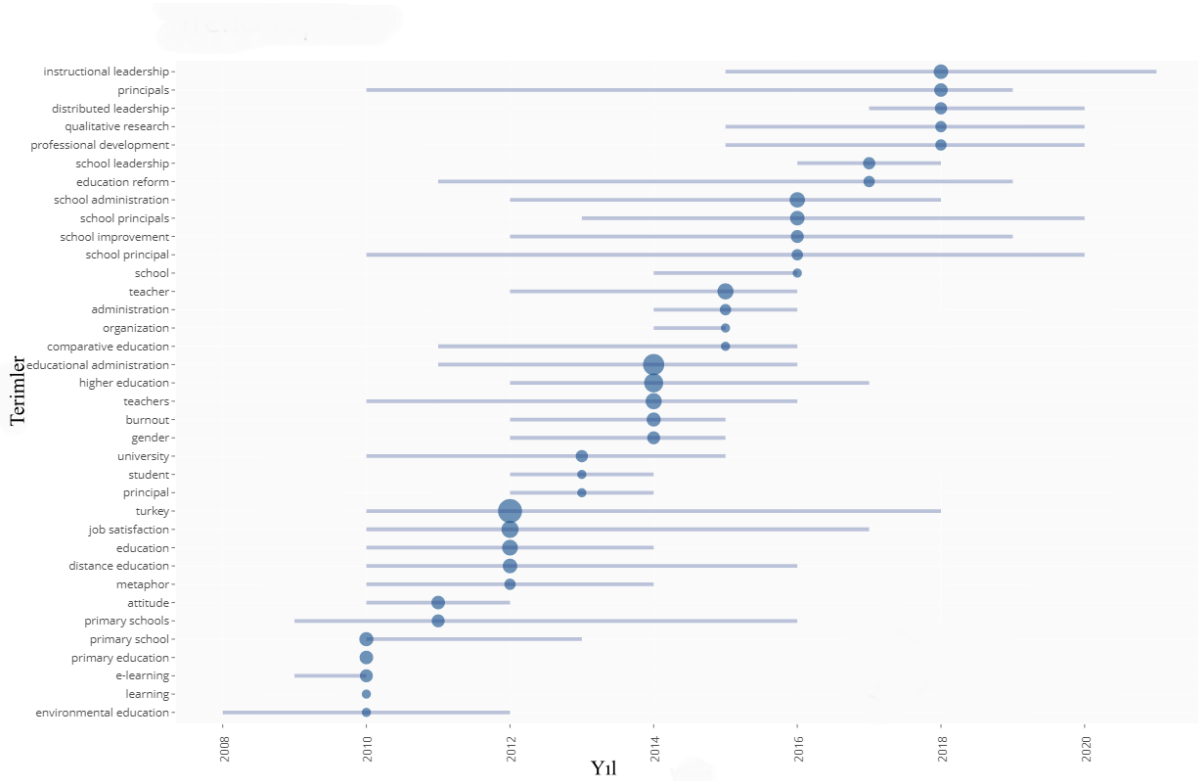
Şekil 8 Eğitim yönetimi temalı yayınların anahtar kelimelerine göre kelime bulutu

Şekil 8'e göre, "turkey" terimi 49 kez anahtar kelime olarak karşımıza çıkmış ve incelenen WoS çekirdek koleksiyon veri tabanının %2,5'ini oluşturmuştur. Ayrıca kelime bulutunda "eğitim yönetimi" (f=34, %1,7), "yükseköğretim" (f=25, %1,2), "iş doyumunu" (f=18, %0,9), "öğretmen" (f=15, %0,7), "okul yönetimi" (f=13, %0,67), "uzaktan eğitim" (f=11, %0,57) ve "eğitim liderliği" (f=11, %0,57) kavramları sıralanmıştır. Bu anahtar kelimeler aynı zamanda eğitim yönetimi araştırmalarının baskın araştırma noktalarını temsil etmektedir.

Araştırma verilerinin WoS veri tabanından Türkiye coğrafyası ile sınırlandırılmış olması nedeniyle araştırmacıların anahtar kelimelerde "turkey" kelimesini kullanmış olması anlaşılabilir bir durumdur. Ayrıca kelime bulutunda yer alan diğer kavramlara bakıldığında

eğitim yönetimi temalı iş doyumu, öğretmen, okul yönetimi ve eğitim liderliği odaklı yürütüldüğü anlaşılmaktadır.

Araştırma Eğilimleri. Bibliyometrik analiz yöntemi, yazarlar, atıflar, dergiler ve alt konular açısından araştırma eğilimlerini belirlemeye ve takip etmeye olanak sağlar (Secinaro, vd. 2020). Eğitim yönetimi temalı araştırmaların eğilimleri incelenmiş ve bulgular Şekil 9’da verilmiştir.

Şekil 9. 2008-2020 arasında eğitim yönetimi temalı anahtar kelimelerin eğilimleri

Şekil 9 eğilimleri belirlemek için değerlendirilirken yıllar arasında uzayan çizgi eğilimlerin zaman çizelgesini temsil eder, bir diğer ifadeyle gündemdeki yerini koruduğunu gösterir. Kabarcık boyutu, eğilim terimlerinin sayısıyla orantılıdır. Belirli bir dönemde anahtar kelime olarak çok sayıda yayında ilgili eğilim teriminin kullanıldığını gösterir.

Şekil 9’da verilen bilgilere göre 2008 yılından önceki döneme ait bir eğilim verilmemiştir. Yukarıda sunulan yıllara göre yayın ve atıf bölümünde 2008 yılına kadar üretkenliğin çok düşük kaldığı belirtilmişti. 2008 ve 2012 yılları arasında ise “çevre eğitimi” eğiliminin uzun süre gündemde kaldığı anlaşılmaktadır. Gündemdeki yerini en uzun süre koruyan eğilimler ise “yöneticiler” 2010-2019 arası, “eğitim reformu” ve “okul yönetimi” terimleri olmuştur. Yoğunluk bakımından ilköğretim (2010, f=9), iş doyumu (2012, f=18), eğitim yönetimi (2014,

f=34), öğretim liderliği (2018, f=11) ve dağıtıcı liderlik (2018, f=7) terimleri üzerinde durulmuştur.

Anahtar kelimelerden elde edilen kelime bulutunun öne çıkardığı anahtar kelimeler en çok atıf yapılan çalışmalarla karşılaştırılmış ve eğitim liderliği, öğretimsel liderlik, dağıtıcı liderlik kavramlarının en çok atıf alan (Gumus vd. 2016) çalışmanın içeriği ile uyumlu olduğu anlaşılmıştır. Öne çıkan diğer kavramlardan cinsiyet (Alp, vd. 2006), cinsiyet farklılıkları (Saban, 2004), sosyal adalet (Yılmaz & Taşdan, 2009) ve iş doyumunu (Cerit, 2009) aynı şekilde en çok atıf yapılan kaynaklarla ilişkili bulunmuştur. Bu durum etkili kaynakların sadece atıf bakımından önemini değil aynı zamanda alanın eğilimlerini belirleme yeterlilikleri olduğunun bir göstergesidir.

Sonuçlar

Bu çalışma Türkiye'de üretilen eğitim yönetimi temalı uluslararası yayınları literatür inceleme araçlarından bibliyometrik yöntem kullanarak incelemeyi amaçlamıştır. Özellikle, yıllık bilimsel üretim, alıntılanan belgeler, kaynaklar, yazarlar, kurumlar, anahtar kelimeler ve araştırma eğilimleri analiz edilmiştir. Ocak 2022 tarihine kadar olan yayınları kapsayan Web of Science (WoS) Core Collection veri tabanından toplam 714 araştırma belgesi analizlere dahil edilmiştir. Bu belgelerin veri analizine ve tartışmalarına dayalı olarak, bu çalışma, Türkiye'de eğitim yönetimi alanının bilimselleşme sürecinin değerlendirilmesine katkı sunacak bazı önemli sonuçları ortaya çıkarmıştır.

Elde edilen sonuçlara göre incelemeye alınan yayınların çoğunlukla makale ve bildiri türünde olduğu, söz konusu çalışmaların büyük bir bölümünün birden fazla yazar iş birliği ile yayınlandığı tespit edilmiştir. İlgili yayınların yıllara göre dağılımı incelendiğinde ise son on yılda eğitim yönetimi temalı yayın sayısında azalma gözlenmiştir. İncelenen çalışmalar, yazarların bilimsel üretkenliği bakımından değerlendirildiğinde; araştırmacıların büyük bir bölümünün eğitim yönetimi temalı alan yazınına sadece bir yayınla katkıda bulunduğu tespit edilmiştir. Eğitim yönetimi temalı çalışmaların Lotka yasasına göre değerlendirilmesi eğitim yönetimi alan yazının yetersiz ve geliştirilmesi gerektiğine işaret etmiştir. Eğitim yönetimi alanının geliştirilmesi gerektiğini vurgulayan bir diğer gösterge ise ilgili alanda uluslararası yayınların aldığı yerel atıfların düşük olmasıdır. Bunun en çarpıcı örneği Gumus, Bellibas, Esen ve Gumus (2018) tarafından yayınlanan çalışmanın yıllık ortalama 18.4 atıf almasına rağmen ulusal atıf sayısının 2018-2021 yılları arasında yıllık ortalama atıf sayısının en çok dört olarak tespit edilmesidir. Bu durum Türkiye'de ulusal çalışmaların genellikle diğer ulusal yayınlara

atıf yapma eğiliminde olduğunu göstermektedir. Yabancı dil becerisi ve WoS erişiminin üniversiteler dışında kısıtlı olması bunun gerekçesi olarak gösterilebilir. Burada yabancı dil becerisi önemli bir tartışma konusu olmaktadır. Türkiye’de yabancı dil becerisinden anlaşılan İngilizce dil yeterliliğidir. Yabancı dil becerisi Türkiye’de akademisyenler için bir gereklilik olarak değil aşılması gereken bir engel olarak algılanmaktadır. Akademisyenler yabancı dili kadro almak ya da lisansüstü eğitimini tamamlamak için gerekli görmektedir (Polat, 2018). Bu durumda yabancı dilde alan yazını takip etmek zorlaşmakta ve ulusal yayınlara atıf eğilimi artmaktadır.

Eğitim yönetimi temalı yayınların ortak atıf analizi incelendiğinde özellikle uluslararası ortak atıf yapılan yayınlarının yöntem bilgisi ve kuramsal bilgi içeren kaynaklar olması Türkiye’de sosyal bilimler araştırma alanında kaynak oluşturabilecek temel eserlerin henüz yeterli olmadığını işaret etmektedir. Alan yazın incelendiğinde benzer eleştirilerin farklı araştırmacılar tarafından da yapıldığı görülmektedir (Özdemir, 2013; Heck & Hallinger, 2005; Savaş, 2019). Alan yazında Türkiye’de eğitim yönetimi alanında yapılan çalışmaların genelde nicel çalışmalar olduğu (Balcı & Apaydın, 2009; Yılmaz, 2018) ancak son zamanlarda nitel çalışmaların arttığı (Özdemir 2017) görülmektedir. Benzer şekilde Sarı, Nayir, & Kahraman (2020) kapsayıcı eğitim ile ilgili Türkiye’de yapılan çalışmalarını incelemişler ve kuramsal çalışmaların alanda oldukça az olduğunu ortaya çıkarmışlardır. Bu durum da Türkiye’de kuramsal çalışmalara ağırlık verilmediğini gösteren önemli bir bulgudur. Oysaki kuramsal çalışmalar bilgiyi üretmek, var olan bilgiyi test etmek ve buradan yeni bilgiler oluşturmak için yapılır (Ekiz, 2013). Dolayısıyla eğitim yönetimi alanında kuramsal bilgi yerine uygulamaya yönelik çalışmaların ağır bastığı söylenebilir. Buna karşılık eğitim yönetiminin öncelikli olarak uygulamalı bir bilim olduğunu ve kuramsal katkısının sınırlı olması gerektiğini söyleyen araştırmacılar da mevcuttur (Hallinger & Chen, 2015). Her ne kadar farklı görüşler olsa da araştırmada ortaya çıkan bu bulgunun farklı bir bakış açısıyla yorumlanması yapıldığında Türkiye’de eğitim yönetimi temalı çalışma yapan araştırmacılar uluslararası geçerlik bakımından yabancı eserleri kaynak olarak kullanma eğilimindedir. Her iki yorum da alanın geliştirilmeye ihtiyacı olduğunu göstermektedir.

Eğitim yönetimi temalı uluslararası çalışmaların yayınlandığı kaynaklar incelenirken alana en ilgili dergiler arasında ilk yirmi sırayı oluşturan kaynak dergiler incelenmiştir. Bulgular ilk yirmi dergi arasında Türkiye merkezli dergilerin çoğunlukta olduğunu göstermiş ve bu alanda da yerelliğin devam ettiği sonucuna ulaşılmıştır.

Alanda en üretken yazarlar ve en ilgili kurumlar incelenmiş ve bulgular ikinci hatta üçüncü nesil eğitim yönetimi araştırmacılarının uluslararası üretkenlik bakımında öne çıktığını göstermiştir. Bu durumun MEB tarafından yurtdışına lisansüstü eğitim için gönderilen araştırmacıların alana katkısı olarak değerlendirilmiştir. Yurtdışı lisansüstü eğitim bursundan yararlanan araştırmacı sayısının 2006-2015 yılları arasında artması 2008 yılından başlayarak artan uluslararası yayın üretkenliğinin faktörlerinden birisi olabilir. Ayrıca alana en ilgili kurumlar bakımından elde edilen bulgular Balcı (2006) tarafından ifade edilen Ankara Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesinin eğitim yönetiminin bilimleşme sürecine olan katkısı ve misyonunun günümüzde devam ettiğini göstermektedir. Dikkat çekici diğer bir sonuç ise en ilgili üniversiteler arasında görece daha genç olan taşra üniversitelerinden Adıyaman Üniversitesi, Fırat üniversitesi ve Aksaray Üniversitesi gibi üniversitelerin yer almasıdır. Bu durum taşra üniversiteleri kadrolarının eğitim yönetimi alanında geliştiği ve etkili olmaya başladığını göstermektedir.

Eğitim yönetimi alanında araştırma eğilimlerini belirlemek için yıllara göre eğilim dağılımı ve araştırmacılar tarafından kullanılan anahtar kelimeler incelenmiştir. Bulgular alanda en çok liderlik araştırmaları yapıldığını ve çevre eğitimi, yöneticiler, eğitim reformu, okul yönetimi terimlerinin araştırmalarda kullanılma eğiliminin yüksek olduğunu göstermiştir. Kavramlara bakıldığında genelde çalışmaların uygulamaya yönelik olduğu söylenebilir. Hoy (1996) ve Oplatka (2010; Akt. Savaş, 2020) da eğitim yönetimi alanının uygulamalı bir çalışma alanı olarak ele alındığını ve uygulamada karşılaşılan sorunlara çözüm bulma amacı taşıdığını belirtmektedir. Sonuç olarak alanda kullanılan anahtar kelimeler ve araştırma eğilimleri zamanla çeşitlilik göstermekle birlikte alana özgü kuram çalışmalarının henüz istenen düzeye ulaşmadığı ve Balcı (2008), Yılmaz (2018) ve Berkovich (2020)'in alanın bilimselleşmesi kaygılarının geçerliğini koruduğu söylenebilir.

Sınırlılıklar

Araştırmanın amacına tam olarak ulaşabilmesi bakımında Türkiye’de yapılan eğitim yönetimi temalı uluslararası yayınların hem WoS hem de Scopus veri tabanından alınması gerekmektedir. Ancak bu iki kaynaktan alınan verilerin veri işleme esaslarının farklı olması ve günümüz imkanlarıyla birleştirme yapmanın veri kaybına neden olacağı dikkate alınarak kapsam ve analiz imkanları bakımından sadece WoS verilerinin kullanılması araştırmanın sınırlılığı olarak belirlenmiştir.

Kaynaklar

- Alp, E., H. Ertepinar, C. Tekkaya, and A. Yılmaz. 2006. "A Study on Children's Environmental Knowledge and Attitudes: The Effect of Grade Level and Gender." *International Research in Geographical and Environmental Education* 15 (3): 210–223. doi:10.2167/irgee193.0
- Anderson, G. (1991). Cognitive politics of principals and teachers: Ideological control in an elementary school. In J. Blase (Ed.), *The politics of life in schools: Power, conflict, and cooperation* (pp. HOB0). Newbury Park, CA: Sage.
- Anderson, G. L., & Grinberg, J. (1998). Educational Administration as a Disciplinary Practice: Appropriating Foucault's View of Power, Discourse, and Method. *Educational Administration Quarterly*, 34(3), 329–353. <https://doi.org/10.1177/0013161X98034003004>
- Aria, M. & Cuccurullo, C.. (2017). bibliometrix: An R-tool for comprehensive science mapping analysis. *Journal of Informetrics*, 11(4), 959–975. doi:10.1016/j.joi.2017.08.007
- Bacharach, S.B., & Mundell, B. (1993). Organizational Politics in Schools: Micro, Macro, and Logics of Action. *Educational Administration Quarterly*, 29, 423- 452.
- Balcı, A. (2008). Türkiye’de Eğitim Yönetiminin Bilimleşme Düzeyi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 54 (54), 181-209. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kuey/issue/10343/126706> (54), pp. 181–209.
- Balcı, A., & Apaydın, Ç. (2009). Türkiye’de eğitim yönetimi araştırmalarının durumu: Kuram ve uygulamada eğitim yönetimi dergisi örneği. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 15(3), 325-344
- Bandura, A., & National Inst of Mental Health. (1986). *Social foundations of thought and action: A social cognitive theory*. Prentice-Hall, Inc.
- Berkovich, I. (2020), "Something borrowed, something blue: reflections on theory borrowing in educational administration research", *Journal of Educational Administration*, Vol. 58 No. 6, pp. 749-760. <https://doi.org/10.1108/JEA-03-2020-0058>
- Blumberg, A. (1984). The Craft of School Administration and Some Other Rambling Thoughts. *Educational Administration Quarterly*, 20(4), 24–40. <https://doi.org/10.1177/0013161X84020004003>
- Bornmann L. (2014). How are excellent (highly cited) papers defined in bibliometrics? A quantitative analysis of the literature, *Research Evaluation*, Volume 23, Issue 2, 166–173, <https://doi.org/10.1093/reseval/rvu002>
- Bozkuş, K. (2021). Leadership in Educational Management Research: The Bibliometric Analysis of The Last 20 Years. *Gesj: Education Sciences and Psychology*. 4(61)
- Cerit, Y. (2009). The Effects of Servant Leadership Behaviours of School Principals on Teachers' Job Satisfaction. *Educational Management Administration & Leadership*, 37(5), 600–623. <https://doi.org/10.1177/1741143209339650>

- Chen, D., Lü, L., Shang, M.-S., Zhang, Y.-C., & Zhou, T. (2012). Identifying influential nodes in complex networks. *Physica A: Statistical Mechanics and Its Applications*, 391(4), 1777–1787. <https://doi.org/10.1016/j.physa.2011.09.017>
- Donthu, N., Kumar, S., Mukherjee, D., Pandey, N., & Lim, W. M.. (2021). How to conduct a bibliometric analysis: An overview and guidelines. *Journal of Business Research*, 133, 285–296. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2021.04.070>
- Ekiz, D. (2013). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Esen M., Bellibas M., S. & Gumus S. (2020). The Evolution of Leadership Research in Higher Education for Two Decades (1995-2014): A Bibliometric and Content Analysis, *International Journal of Leadership in Education*, 23:3, 259-273, DOI: 10.1080/13603124.2018.1508753
- Evers, C. W., Lakomski, G. (2020): Cognitive Science and Educational Administration. In Colin W. Evers, Gabriele Lakomski (Eds.): *Oxford Research Encyclopedia of Education*: Oxford University Press.
- Greenfield, T. B. (1984). Leaders and schools: Willfulness and nonnatural order in organizations. In T. J. Sergiovanni & J. E. Corbally (Eds.), *Leadership and organizational culture* (pp. 142-169). Urbana: University of Illinois Press.
- Gumus, S., Bellibas, M. S., Esen, M., & Gumus, E. (2018). A systematic review of studies on leadership models in educational research from 1980 to 2014. *Educational Management Administration & Leadership*, 46(1), 25–48. <https://doi.org/10.1177/1741143216659296>
- Hallinger, P., & Chen, J. (2015). Review of research on educational leadership and management in Asia: A comparative analysis of research topics and methods, 1995–2012. *Educational Management Administration & Leadership*, 43(1), 5-27.
- Hallinger, P., & Kovačević, J. (2019). A Bibliometric Review of Research on Educational Administration: Science Mapping the Literature, 1960 to 2018. *Review of Educational Research*, 89(3), 335–369. <https://doi.org/10.3102/0034654319830380>
- Heck, R. H., & Hallinger, P. (2005). The study of educational leadership and management: Where does the field stand today?. *Educational Management Administration & Leadership*, 33(2), 229-244.
- Heslep, R. D. (1997). The Practical Value of Philosophical Thought for the Ethical Dimension of Educational Leadership. *Educational Administration Quarterly*, 33(1), 67–85. <https://doi.org/10.1177/0013161X97033001004>
- Hoy, W. K. (1996). Science and Theory in the Practice of Educational Administration: A Pragmatic Perspective. *Educational Administration Quarterly*, 32(3), 366–378. <https://doi.org/10.1177/0013161X96032003004>
- Hu, L. T., & Bentler, P. M. (1999). Cutoff Criteria for Fit Indexes in Covariance Structure Analysis: Conventional Criteria versus New Alternatives. *Structural Equation Modeling*, 6, 1-55. <http://dx.doi.org/10.1080/10705519909540118>

- Karaca, İ. & Karaca, N. (2021). Türkiye'de 2018-2020 Yılları Arasında “Eğitim Yönetimi” Disiplininde Yayınlanan Doktora Tezlerin Bibliyometrik Analizi . *Eğitimde Yeni Yaklaşımlar Dergisi* , 4 (1) , 18-24 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/eyyad/issue/64072/941772>
- Kuzhabekova A. (2022). Charting the terrain of global research on graduate education: a bibliometric approach, *Journal of Further and Higher Education*, 46:1, 20-32, DOI: 10.1080/0309877X.2021.1876219
- Lee, W.-J. (2020). A Study on Word Cloud Techniques for Analysis of Unstructured Text Data. *The Journal of the Convergence on Culture Technology*, 6(4), 715–720. <https://doi.org/10.17703/JCCT.2020.6.4.715>
- Lotka, A.J. (1926) The Frequency Distribution of Scientific Productivity. *Journal of the Washington Academy of Sciences*, 16, 317-323.
- McGinity, R., Heffernan, A., & Courtney, S. J. (2022). Mapping trends in educational-leadership research: A longitudinal examination of knowledge production, approaches and locations. *Educational Management Administration & Leadership*, 50(2), 217–232. <https://doi.org/10.1177/17411432211030758>
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1984). *Qualitative data analysis*. London: Sage.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2016). *Yurt Dışı Lisansüstü Öğrenim Bursu Programı*. 02.22.2022. http://yyegm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2016_10/21031209_ylsy_tanitim_kitapcigi.pdf
- Oplatka, I. (2008). The field of educational management: Some intellectual insights from the 2007 BELMAS national conference. *Management in Education*, 22(3), 4-10.
- Oplatka, I. (2010). *The legacy of educational administration: A historical analysis of an academic field*. Frankfurt: Peter Lang.
- Oplatka, I. (2014). The Place of “Social Justice” in the Field of Educational Administration: A Journals-Based Historical Overview of Emergent Area of Study. In: Bogotch, I., Shields, C. (eds) *International Handbook of Educational Leadership and Social (In)Justice*. Springer International Handbooks of Education, vol 29. Springer, Dordrecht. https://doi.org/10.1007/978-94-007-6555-9_2
- Özdemir, M. (2017). Eğitim yönetiminde epistemik bunalımın arkeolojisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 23(2), 281-304.
- Özdemir, S. (2013). *Türk eğitim sistemi ve okul yönetimi*. Pegem: Ankara
- Özdemir, S., Köse, M.F., Kavgacı, H. (2014). Türkiye'de eğitim yönetimi alanındaki yüksek lisans programlarının okul liderliği standartları çerçevesinde değerlendirilmesi. *Mukaddime*, 5(1), 1-26.
- Patra, S. K., Bhattacharya, P., & Verma, N. (2006). Bibliometric study of literature on bibliometrics. *DESIDOC Bulletin of Information Technology*, 26(1), 27-32.

- Polat, M. (2018). Akademisyenlerin Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı'nın (YDS) Geçerliliğiyle İlgili Tutumlarının Belirlenmesi, *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 18(4):1-28, [10.18037/ausbd.552670](https://doi.org/10.18037/ausbd.552670)
- Pritchard, A. (1969). Statistical bibliography or bibliometrics? *Journal of Documentation*, 24, 348-49.
- Ribbins, P. M. (2006). History and the study of administration and leadership in education: Introduction to a special issue. *Journal of Educational Administration and History*, 38(2), 113-124.
- Robinson, V. M. J. (1996). Problem-Based Methodology and Administrative Practice. *Educational Administration Quarterly*, 32(3), 427-451. <https://doi.org/10.1177/0013161X96032003007>
- Robinson, V. M. J., Lloyd, C. A., & Rowe, K. J. (2008). The Impact of Leadership on Student Outcomes: An Analysis of the Differential Effects of Leadership Types. *Educational Administration Quarterly*, 44, 635-674. <http://dx.doi.org/10.1177/0013161X08321509>
- Saban, A. (2004). Prospective classroom teachers' metaphorical images of selves and comparing them to those they have of their elementary and cooperating teachers. *International Journal of Educational Development*, 24(6), 617-635.
- Savaş, G. (2020). Tarihsel Seyir İçinde Eğitim Yönetiminin Bilimleşme Süreci. *Kastamonu Education Journal*, 28(1), 253-266. doi:10.24106/kefdergi.3553
- Secinaro, S., Brescia, V., Calandra, D., & Biancone, P.. (2020). Employing bibliometric analysis to identify suitable business models for electric cars. *Journal of Cleaner Production*, 264, 121503. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2020.121503>
- Small, H. (1973). Co-citation in the scientific literature: A new measure of the relationship between two documents. *Journal of the American Society for Information Science*, 24(4), 265-269. <https://doi.org/10.1002/asi.4630240406>
- Snyder, H.. (2019). Literature review as a research methodology: An overview and guidelines. *Journal of Business Research*, 104, 333-339. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2019.07.039>
- Şimşek, H. (2004). Eğitim Yöneticilerinin Yetiştirilmesi: Karşılaştırmalı Örnekler ve Türkiye İçin Öneriler. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 29 (307). 13 – 21
- Tuncer, G. (2008) University Students' Perception on Sustainable Development: A Case Study from Turkey, *International Research in Geographical and Environmental Education*, 17:3, 212-226, DOI: 10.1080/10382040802168297
- Van Raan, A. F. (2014). Advances in bibliometric analysis: research performance assessment and science mapping. *Bibliometrics Use and Abuse in the Review of Research Performance*, 87, 17-28.
- Sarı, T., Nayir, F. & Kahraman, Ü. (2020). A Study on Inclusive Education in Turkey. *Journal of Education and Future* , (18) , 69-82 . DOI: 10.30786/jef.642954

- Yılmaz, K. & Taşdan, M. (2009), "Organizational citizenship and organizational justice in Turkish primary schools", *Journal of Educational Administration*, Vol. 47 No. 1, pp. 108-126. <https://doi.org/10.1108/09578230910928106>
- Yılmaz, K. (2018). A critical view to the studies related to the field of educational administration in Turkey<p>Türkiye’deki eğitim yönetimi alanı ile ilgili çalışmalara eleştirel bir bakış. *Journal of Human Sciences*, 15(1), 123–154. <https://www.j-humansciences.com/ojs/index.php/IJHS/article/view/4833>
- Yılmaz, K. (2019). Türkiye’de eğitim yönetimi alanında yapılan örgütsel davranış makalelerindeki yönelimler. *Türkiye Eğitim Dergisi*, 4 (2), 81-103. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/turkegitimdergisi/issue/50695/617694>
- Yılmaz, K. (2021). Sosyal bilimlerde ve eğitim bilimlerinde sistematik derleme, meta değerlendirme ve bibliyometrik analizler. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(2), 1457-1490. DOI: 10.33206/mjss.791537

Extended Abstract

Introduction

Examining the scientific advancements in the field of educational administration in Turkey reveals that they are severely influenced by scientific advancements in the United States. This scenario can be attributed to the fact that academics who received public scholarships to pursue graduate study in the United States transferred American theories and practises back to Turkey (Yılmaz, 2018). In addition, the establishment of the Ankara University Education Faculty (1965) and the Hacettepe University Education Department (1967) contributed to the development of educational administration in Turkey (Balci, 2006). Ankara University employs a sizable proportion of academics who have received their higher education abroad (Yılmaz, 2018). These researchers, who have increased their skills in foreign languages and methods abroad, have made important contributions to the field of educational administration in Turkey.

This research focuses on studies related to educational administration rather than studies in the topic of educational administration. In this context, the research questions to determine the productivity and trends of international studies on educational administration in Turkey are given below:

- 1- How is the productivity of international publications on the topic of education administration (authors, sources, affiliations)?
- 2- What are the research trends of international publications on educational administration?

Method

The bibliometric method was employed in this research. Citation analysis and scientific mapping are the two basic methodologies utilized in bibliometric analysis (Van Raan, 2014). Performance evaluation method was used in this study.

Findings

2010 was by far the most prolific year (f=150). Although the populations increased in 2012 (f=74) and 2016 (f=66), the field productivity has continuously decreased. The research is a systematic review in which leadership models (Gumus, et al. 2018) are assessed with an annual average (18.4) citations. It was discovered by studying the common citation networks of

publications connected to the term educational administration in Turkey that were Hu, L. T. and Bentler, P. M. (1999) structural equation modeling, Miles, M. B. and Huberman, A. M. (1984) qualitative data analysis method sources. On the other hand, Robinson, V. M. J. et al. (2008) was leadership and Bandura, A. (1986) social cognitive theory. The most relevant source for publications on educational administration was the World Conference on Learning, Teaching, and Educational Leadership (f=126, 17.94 percent).

M. Bellibaş (f=18), K. Beyciolu (f=15), S. Gumus (f=14), Y. Kondakçi (f=14), and A., H. Ulaş (f =10) might be considered the most prolific researchers in the field in Turkey. Ankara University (f=77), Hacettepe University (f=59), Anadolu University (48), Gazi University (40), and Middle East Technical University (38) were ranked in the top five in terms of institutions the most relevant to publications on educational administration in Turkey. Between 2008 and 2012, "environmental education" was the popular trend. The trends that have kept their place on the agenda for the longest time have been the terms "administrators", "education reform" and "school management".

Discussion and Results

The purpose of this research was to use the bibliometric approach to examine educational administration-themed international publications produced in Turkey. In particular, annual scientific production, cited documents, sources, authors, institutions, keywords and research trends were analysed. The investigation comprised 714 research items from the WoS Core Collection database, which contains articles up to January 2022. The data analysis and discussion of these publications revealed some significant findings that would contribute in the assessment of the area of education administration's scientificization process in Turkey.

According to the findings, the analysed publications mostly comprised of articles and papers, and the majority of the research in issue were co-authored by many authors. According to Lotka's law, an examination of research on educational administration revealed that the literature on educational administration was inadequate and has to be improved. Another indicator emphasizing the need for improvement in the field of educational administration is the low number of local citations received by international publications in the relevant field. This demonstrates that in Turkey, local studies often cite to other local publications.

The fact that international co-citation articles include methodological and theoretical content indicates that the fundamental publications that might represent a resource in the area of social sciences research are not adequate yet. Various researchers have voiced similar concerns in the

literature (Heck & Hallinger, 2005; Özdemir, 2013; Savaş, 2019). According to the literature, research in the field of educational administration in Turkey were mainly quantitative (Balcı & Apaydın, 2009; Yılmaz, 2018), although there has lately been a rise in qualitative studies (Özdemir 2017). Similarly, Sarı, Nayir, & Kahraman (2020) investigated studies on inclusive education in Turkey and discovered a scarcity of theoretical studies in the field, which was a significant finding that indicates that theoretical studies were not prioritized in Turkey. Theoretical studies, on the other hand, are conducted to generate knowledge, test current information, and generate theory from it (Ekiz, 2013). As a result, it may be concluded that in the subject of educational administration, empirical research outweighs theoretical knowledge. On the other hand, some academics argue that educational administration is essentially an applied discipline with a minimal theoretical contribution (Hallinger & Chen, 2015).

The most prolific authors and most relevant institutions in the field were examined, and the findings showed that second and even third generation education management researchers excel in international productivity. Between 2006 and 2015, the growth in the number of academics receiving foreign postgraduate study scholarships may have contributed to the increase in worldwide publishing output beginning in 2008. In addition, the findings obtained in terms of the institutions most relevant to the field show that the contribution and mission of the education administration of Ankara University and Hacettepe University, expressed by Balcı (2006), to the scientificization process continues today.

Environmental education, administrators, education reform, and school principal were inclined to be employed among educational administration-themed research. In terms of concepts, the studies are mainly practice-oriented. Hoy (1996) and Oplatka (2010; cited in Savaş, 2020) also state that the field of educational administration is considered as an applied field of study and aims to find solutions to the problems encountered in practice.

ETİK BEYAN: " Türkiye’de Eğitim Yönetimi Temalı Uluslararası Yayınların İncelenmesi: Bibliometrik Analiz” başlıklı çalışmanın yazım sürecinde bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamıştır. Karşılaşılabilecek tüm etik ihlallerde “Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Yayın Kurulunun” hiçbir sorumluluğunun olmadığı, tüm sorumluluğun Sorumlu Yazara ait olduğu ve bu çalışmanın herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiş olduğunu taahhüt ederim. " Katkılarınız için teşekkür ederiz.